



Europeiska
unionens råd

Bryssel den 21 juni 2024
(OR. en)

11462/24
ADD 1

Interinstitutionellt ärende:
2024/0599(NLE)

SOC 493
EMPL 299
ECOFIN 750
EDUC 240

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	19 juni 2024
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2024) 599 final
Ärende:	BILAGA till förslag till RÅDETS BESLUT om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

För delegationerna bifogas dokument – COM(2024) 599 final.

Bilaga: COM(2024) 599 final



EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 19.6.2024
COM(2024) 599 final

ANNEX

BILAGA

till

**Förslag till RÅDETS BESLUT
om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik**

BILAGA

Riktlinje 5: Stimulera efterfrågan på arbetskraft

Medlemsstaterna bör aktivt främja en hållbar social marknadsekonomi och underlätta och stödja investeringar i skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, och även dra fördel av potentialen kopplad till den digitala och den gröna omställningen, mot bakgrund mot unionens och nationella överordnade mål för 2030 om sysselsättning. I detta syfte bör de undanröja hinder för företag att nyanställa, främja ansvarsfullt entreprenörskap och verkligt egenföretagande och framför allt stödja att mikroföretag och små och medelstora företag startas och växer, bland annat genom tillgång till finansiering. Medlemsstaterna bör också aktivt främja utvecklingen av den sociala ekonomin, inbegripet sociala företag, och tillvarata dess fulla potential. De bör utveckla relevanta åtgärder och strategier för den sociala ekonomin, främja social innovation och sociala företag och uppmuntra de affärsmodeller som skapar sysselsättningsmöjligheter och social välfärd, framför allt på lokal nivå, inbegripet inom den cirkulära ekonomin och inom de territorier som påverkas mest av omställningen till en grön ekonomi, inbegripet genom riktat finansiellt och tekniskt stöd.

För att stärka resiliensen inför eventuella ekonomiska chocker och/eller arbetsmarknadschocker spelar väl utformade system för korttidsarbete och liknande arrangemang en viktig roll. De kan också stödja strukturella omvandlingar genom att underlätta och stödja omstruktureringsprocesser och omfördelningen av arbetskraft från sektorer på tillbakagång till framväxande sektorer, bevara sysselsättningen och bidra till att modernisera ekonomin, inbegripet med hjälp av tillhörande kompetensutveckling. Väl utformade anställnings- och övergångsincitament och åtgärder för kompetensutveckling och omskolning bör övervägas för att stödja skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet och övergångar under hela arbetslivet och åtgärda arbetskrafts- och kompetensbristen, även med tanke på den digitala och den gröna omställningen, de demografiska förändringarna och effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

En skatteväxling bör göras från beskattning av arbete till andra former av beskattning som är gynnsammare för sysselsättningen och för en tillväxt för alla, och anpassad till klimat- och miljömålen, med hänsyn till skattesystemets fördelningspolitiska effekt. Samtidigt ska de inkomster som behövs för ett tillräckligt socialt skydd och tillväxtfrämjande utgifter tryggas.

Medlemsstaterna, inbegripet de som har lagstadgade minimilöner, bör främja kollektivförhandlingar om lönebildning och de bör säkerställa att arbetsmarknadens parter verkligen medverkar på ett transparent och förutsägbart sätt. Det gör det möjligt för lönerna att följa produktivitetsutvecklingen, och säkerställer att de blir rättvisa och räcker till en rimlig levnadsstandard. Särskild hänsyn bör tas till låg- och medelinkomsttagare för att stärka en uppåtgående socioekonomisk konvergens. Lönebildningsmekanismer bör också ta hänsyn till socioekonomiska förhållanden, inbegripet sysselsättningstillväxt, konkurrenskraft, köpkraft och regional och sektorsspecifik utveckling. Med respekt för nationell praxis och arbetsmarknadsparternas autonomi bör medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter säkerställa att alla arbetstagare har tillräckliga löner, genom att de direkt eller indirekt drar nytta av kollektivavtal eller skäliga lagstadgade minimilöner, med beaktande av hur lönerna påverkar konkurrenskraften, skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, köpkraften och fattigdomen bland förvärvsarbetande.

Riktlinje 6: Öka arbetskraftsutbudet och förbättra tillgången till arbetsmarknaden och ge möjlighet till livslångt förvärvande av färdigheter och kompetens.

I samband med den gröna och den digitala omställningen, de demografiska förändringarna och Rysslands anfallskrig mot Ukraina bör medlemsstaterna främja hållbarhet, produktivitet, konkurrenskraft, anställbarhet och utveckling av humankapital, verka för att människor förvärvar färdigheter och kompetens livet ut och för att tillgodose de nuvarande och framtida arbetsmarknadsbehoven, också mot bakgrund av unionens och nationella överordnade mål för 2030

om kompetens. Medlemsstaterna bör också modernisera och investera i sina utbildningssystem för att kunna erbjuda högkvalitativ och inkluderande utbildning och yrkesutbildning, förbättra utbildningsresultaten och tillhandahållandet av färdigheter och kvalifikationer som behövs för den gröna och den digitala omställningen, och säkerställa tillgång till digitalt lärande, språkutbildning (t.ex. för flyktingar, inbegripet från Ukraina, eller för att underlätta tillträde till arbetsmarknaden i gränsområden) och förvärvandet av entreprenörskompetens. Medlemsstaterna bör arbeta tillsammans med arbetsmarknadens parter, utbildningsanordnare, företag och andra aktörer, även i samband med handlingsplanen med åtgärder mot arbetskrafts- och kompetensbristen som kommissionen presenterade i mars 2024, i syfte att åtgärda strukturella brister i utbildningssystemen och förbättra deras kvalitet och arbetsmarknadsrelevans, inbegripet genom riktat finansiellt och tekniskt stöd. Detta skulle också bidra till att möjliggöra den gröna och den digitala omställningen och åtgärda kompetensglapp och arbetskraftsbrist, däribland verksamhet med koppling till nettonollindustrin och den digitala industrin, inbegripet de som är viktiga för EU:s ekonomiska säkerhet, såsom utbyggnad av förnybar energi eller renovering av byggnader.

Särskild vikt bör läggas vid att åtgärda unga människors sämre utbildningsresultat, särskilt när det gäller grundläggande färdigheter. Åtgärder krävs för att hantera de utmaningar som läraryrket står inför, däribland att göra det mer attraktivt, åtgärda lärarbristen och tillgodose behovet av att investera i lärares och utbildares digitala färdigheter. Utbildningssystemen bör dessutom ge alla studerande nyckelkompetenser, bland annat grundläggande generella och digitala färdigheter, och kritiskt tänkande med tanke på det hot som desinformation utgör, för att lägga grund för anpassningsbarhet och resiliens livet igenom samtidigt som det säkerställs att lärarna är redo att främja dessa kompetenser bland studenterna. Medlemsstaterna bör hjälpa vuxna i arbetsför ålder att få tillgång till utbildning och öka enskilda personers incitament och motivation att söka utbildning, inbegripet när så är lämpligt genom individuella utbildningskonton, och säkerställa att dessa kan följa med vid övergångar på arbetsmarknaden, samt genom ett tillförlitligt system för bedömning av utbildningars kvalitet. Medlemsstaterna bör utforska användningen av mikromeriter för att stödja livslångt lärande och anställbarhet. De bör göra det möjligt för alla att förutse och bättre anpassa sig till arbetsmarknadens behov, framför allt genom kontinuerlig kompetenshöjning och omskolning och genom integrerad vägledning och rådgivning, i syfte att åtgärda arbetskraftsbrist och kompetensglapp, öka ekonomins allmänna resiliens mot chocker och underlätta eventuella anpassningar.

Medlemsstaterna bör främja lika möjligheter för alla genom att åtgärda ojämlikheter i utbildningssystemen, också när det gäller regional täckning. Barn bör särskilt ges tillgång till förskoleverksamhet och barnomsorg som långvarig vård och omsorg av hög kvalitet och till överkomligt pris, i linje med de nya Barcelonamålen, och i linje med den europeiska barngarantin bör medlemsstaterna höja den generella utbildningsnivån, minska antalet unga med högst grundskoleutbildning, främja tillgången till utbildning för barn från avlägsna områden, göra yrkesutbildning till ett mer attraktivt val, öka tillgången till och antalet personer som avslutar tertiär utbildning, och öka antalet personer som tar examen inom vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, både från yrkesutbildningar och tertiär utbildning, särskilt antalet kvinnor. Hög prestationsnivå och högsta kvalitet på utbildningsresultaten bör också stödjas, med tanke på den roll de spelar för EU:s framtida innovationspotential. Medlemsstaterna bör underlätta övergången från utbildning till anställning för unga människor genom praktik och lärlingsutbildningar av god kvalitet samt öka antalet vuxna som deltar i vidareutbildning, särskilt bland elever från mindre gynnade förhållanden och bland dem som har lägst utbildning. Med tanke på de nya kraven på digitala, gröna och åldrande samhällen bör medlemsstaterna uppgradera och öka utbudet och användningen av flexibel grundläggande och fortsatt yrkesutbildning, stärka arbetsplatsförlagt lärande i sina yrkesutbildningssystem, inbegripet genom tillgängliga, högkvalitativa och ändamålsenliga lärlingsutbildningar, och hjälpa lågutbildade vuxna att förbli anställbara. Vidare bör medlemsstaterna se till att tertiär utbildning ges större vikt på arbetsmarknaden och, när så är lämpligt, forskning, förbättra kompetensbevakningen och kompetensprognoserna, göra färdigheter och kvalifikationer mer synliga och jämförbara, inklusive de som förvärvats utomlands, säkerställa mer konsekvent

användning av EU-omfattande klassificeringar (t.ex. Esco) samt öka möjligheterna till erkännande och validering av färdigheter och kompetens som förvärvats på annat sätt än genom formell utbildning, inbegripet för flyktingar och personer som åtnjuter tillfälligt skydd. För att minska arbetskrafts- och kompetensbristen, också med koppling till den gröna och den digitala omställningen, såsom sektorerna för naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik samt hälso-, sjuk- och långtidsvården, kan medlemsstaterna, jämte EU:s outnyttjade inhemska arbetskraft, använda reglerad invandring och undvika exploaterande arbetsförhållanden för att locka talanger och kompetens från länder utanför EU.

Medlemsstaterna bör erbjuda arbetslösa och personer som står utanför arbetsmarknaden ändamålsenligt, samordnat och individanpassat stöd i rimlig tid bestående av hjälp med att söka jobb, utbildning, kompetenshöjning och omskolning och tillgång till andra stödtjänster, med särskild hänsyn till utsatta grupper och människor som påverkas av den gröna och den digitala omställningen eller av arbetsmarknadschocker. De bör sträva efter att ha omfattande strategier med djupgående individuella bedömningar av arbetslösa som utförs så tidigt som möjligt, senast 18 månader efter det att personen blivit arbetslös, i syfte att avsevärt minska och förebygga långtidsarbetslösheten och den strukturella arbetslösheten. Man bör fortsätta att åtgärda ungdomsarbetslösheten och problemet med unga som varken arbetar eller studerar genom att förebygga att unga lämnar skolan med högst grundskoleutbildning och genom strukturella förbättringar av övergången från skola till arbete, bland annat genom att den förstärkta ungdomsgarantin genomförs fullt ut, vilken även bör stödja arbetstillfällen av hög kvalitet för ungdomar. Dessutom bör medlemsstaterna öka satsningarna framför allt på att framhålla hur den gröna och den digitala omställningen erbjuder ett förnyat framtidsperspektiv och möjligheter för unga på marknadsmarknaden.

Medlemsstaterna bör sträva efter att undanröja hinder och negativa incitament och införa positiva incitament för deltagande på arbetsmarknaden, särskilt för låginkomsttagare, andrainkomsttagare (ofta kvinnor) och dem som befinner sig längst bort från arbetsmarknaden, inbegripet personer med invandrarbakgrund och marginaliserade romer. Med tanke på den stora arbetskraftsbristen i vissa yrken och sektorer (särskilt inom sektorerna för naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, hälso-, sjuk- och långtidsvården, utbildnings-, transport- och byggnadssektorn) bör medlemsstaterna bidra till att främja arbetskraftsutbudet, framför allt genom att verka för tillräckliga löner och anständiga arbetsvillkor, skatte- och förmånssystem som främjar deltagande på arbetsmarknaden och en ändamålsenlig och tillgänglig arbetsmarknadspolitik som respekterar arbetsmarknadsparternas roll. Medlemsstaterna bör också stödja en anpassning av arbetsmiljön för personer med funktionsnedsättning, bland annat genom riktat finansiellt och tekniskt stöd, information, medvetandehöjande åtgärder och tjänster som gör det möjligt för dem att delta på arbetsmarknaden och i samhället. Skillnaderna i sysselsättningsgrad och löner mellan kvinnor och män och könsstereotyperna bör åtgärdas. Medlemsstaterna bör säkerställa jämställdhet och ökat deltagande av kvinnor på arbetsmarknaden, bland annat genom att säkerställa lika möjligheter och karriärutveckling och undanröja hinder för ledarskapspositioner på alla beslutsfattande nivåer och genom att bekämpa våld och trakasserier i arbetslivet, vilket är ett problem som främst drabbar kvinnor. Lika lön för lika eller likvärdigt arbete och lönetransparens bör säkerställas. Möjligheten att kombinera arbete, familj och privatliv för både kvinnor och män bör främjas, i synnerhet genom tillgång till ekonomiskt överkomlig långvarig vård och omsorg och förskoleverksamhet och barnomsorg av god kvalitet, samt genom lämpliga strategier som tar hänsyn till hur digitaliseringen förändrat arbetslivet. Medlemsstaterna bör säkerställa att föräldrar och andra med omsorgsansvar har tillgång till lämpliga former av ledighet av familjeskäl och till flexibla arbetsformer för att kunna förena arbete, familj och privatliv samt främja balansen mellan föräldrars utnyttjande av dessa möjligheter.

Riktlinje 7: Förbättra arbetsmarknadens funktion och göra den sociala dialogen mer ändamålsenlig

För att kunna dra nytta av dynamisk och produktiv arbetskraft och nya arbetsmönster och affärsmodeller bör medlemsstaterna samarbeta med arbetsmarknadens parter om rättvisa, transparenta och förutsägbara arbetsvillkor med balans mellan rättigheter och skyldigheter. De bör minska och förebygga segmentering av arbetsmarknaden, bekämpa odeklarerat arbete och falskt egenföretagande samt främja en övergång till olika former av tillsvidareanställningar. Regler om anställningsskydd, arbetsrätt och institutioner bör ge såväl goda förutsättningar för rekrytering som den flexibilitet som arbetsgivare behöver för att snabbt kunna anpassa sig till ändrade ekonomiska förhållanden, samtidigt som de skyddar arbetstagarnas rättigheter och säkerställer socialt skydd, en lämplig säkerhetsnivå och hälsosamma, säkra och väl anpassade arbetsmiljöer för alla arbetstagare. Möjligheten att använda flexibla arbetsformer som distansarbete kan bidra till högre sysselsättningsnivåer och mer inkluderande arbetsmarknader. Medlemsstaterna bör vidare stödja arbetstagare, företag och andra parter i den digitala omställningen, inbegripet genom att främja utnyttjandet av etiska och tillförlitliga artificiell intelligens (AI)-verktyg. Detta kan omfatta allt från kompetensutveckling och omskolning av personal till nya yrken till incitament för företag att utveckla och använda teknik med potential att öka produktiviteten, komplettera den mänskliga arbetskraften och minska arbetskraftsbristen i kritiska sektorer. I allmänhet, och på det digitala området i synnerhet, är det viktigt att respektera arbetstagarnas rättigheter i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, psykisk hälsa på arbetsplatsen och balans mellan arbete och privatliv. Anställningsförhållanden som leder till otrygga arbetsvillkor bör förebyggas, också när det gäller plattformsarbetare, genom att säkerställa rättvisa, transparens och ansvarsskyldighet vid användning av algoritmer, inklusive genom förbud mot missbruk av atypiska anställningsformer. Man måste också säkerställa att det finns tillgång till ändamålsenlig och opartisk tvistlösning och rätt till rättslig prövning, inbegripet i tillämpliga fall lämplig kompensation, i händelse av omotiverade uppsägningar.

Politiken bör ha som målsättning att förbättra och stödja deltagande, matchning och övergångar på arbetsmarknaden, också mot bakgrund av de demografiska förändringarna och även i mindre gynnade regioner. Medlemsstaterna bör på ett ändamålsenligt sätt aktivera och ge möjligheter åt dem som kan delta på arbetsmarknaden, särskilt underrepresenterade grupper, som kvinnor och ungdomar, liksom utsatta grupper som lågutbildade personer, långtidsarbetslösa, personer med funktionsnedsättning, personer med invandrarbakgrund, däribland personer med tillfällig skyddsstatus, marginaliserade romer och äldre arbetstagare. Medlemsstaterna bör stärka omfattningen och ändamålsenligheten för den aktiva arbetsmarknadspolitiken genom en bättre inriktning på målgrupper och ökad uppsökande verksamhet så att fler omfattas av åtgärderna, och genom en närmare koppling till sociala tjänster, utbildning och inkomststöd för arbetslösa medan de söker arbete, baserat på deras rättigheter och skyldigheter. Medlemsstaterna bör använda sig av EU-finansiering och tekniskt stöd på bästa sätt för att förbättra de offentliga arbetsförmedlingarnas kapacitet att i god tid tillhandahålla individanpassat stöd till de arbetssökande, reagera på nuvarande och framtida arbetsmarknadsbehov och genomföra resultatbaserad förvaltning och stödja deras kapacitet att använda data och digital teknik. Privata arbetsförmedlingar spelar också en roll i sammanhanget.

Medlemsstaterna bör se till att de arbetslösa får tillräckliga arbetslöshetsförmåner under en rimlig tidsperiod, i överensstämmelse med deras inbetalade avgifter och med nationella regler för stödberättigande. Arbetslöshetsförsäkring bör inte motverka en snabb återgång till sysselsättning och bör åtföljas av en aktiv arbetsmarknadspolitik, inklusive kompetensutvecklings- och omskolningsåtgärder, också med tanke på arbetskrafts- och kompetensbristen.

Rörligheten för inlärare, lärlingar och arbetstagare bör öka och få tillräckligt stöd, särskilt för yrkesstuderande med mindre erfarenhet av rörlighet, i syfte att höja deras kompetens och anställbarhet, utnyttja den europeiska arbetsmarknadens potential fullt ut och bidra till konkurrenskraften på EU-nivå. Hinder för rörlighet för arbetstagare i EU bör åtgärdas, inbegripet förfaranden för erkännande av yrkeskvalifikationer eller överföring av förvärvade sociala rättigheter. Rättvisa och rimliga villkor för alla som är verksamma över gränser bör säkerställas genom att undvika diskriminering och säkerställa lika behandling av EU-medborgare, stärka den nationella

lagstiftningen och EU-lagstiftningen och fördjupa det administrativa samarbetet mellan nationella myndigheter gällande mobila arbetstagare, med stöd av Europeiska arbetsmyndigheten.

Rörlighet för arbetstagare inom kritiska yrken och för gränsarbetare, säsongsarbetare och utstationerade arbetstagare bör stödjas vid tillfälliga gränstängningar av folkhälsoskäl. Medlemsstaterna bör satsa mer på talangpartnerskap för att öka möjligheterna till laglig migration genom att införa nya rörlighetsprogram och sörja för en effektiv integrationspolitik för arbetstagarna – och deras familjer – som omfattar utbildning, sysselsättning, hälsa och bostäder.

Medlemsstaterna bör också sträva efter att skapa lämpliga förutsättningar för nya arbetsformer och arbetsmetoder, och utnyttja sin potential att skapa arbetstillfällen samtidigt som man ser till att dessa är förenliga med befintliga sociala rättigheter. De bör ge råd och vägledning om rättigheter och skyldigheter som gäller i samband med atypiska anställningsformer och nya arbetsformer, såsom arbete via digitala arbetsplattformar och permanent eller halvpermanent distansarbete. I detta avseende kan arbetsmarknadens parter spela en viktig roll och medlemsstaterna bör stödja dem när det gäller att nå ut till och företräda människor i atypiska anställningar och nya arbetsformer. Medlemsstaterna bör också överväga att ge stöd till tillsyn – såsom riktlinjer eller särskild utbildning för yrkesinspektioner – beträffande utmaningar som uppstår till följd av nya sätt att organisera arbete, inklusive användning av digital teknik och AI, såsom algoritmisk verksamhetsledning, övervakning av arbetstagarna och distansarbete.

Medlemsstaterna bör säkerställa en gynnsam miljö för två- och trepartsdialoger mellan arbetsmarknadens parter på alla nivåer, inbegripet kollektivförhandlingar, inom den offentliga och den privata sektorn, i enlighet med nationell lagstiftning och/eller praxis, efter samråd och i nära samarbete med arbetsmarknadens parter, samtidigt som deras oberoende respekteras. Medlemsstaterna bör systematiskt, i god tid och på ett meningsfullt sätt involvera arbetsmarknadens parter i utformningen och genomförandet av sysselsättnings- och socialpolitiken och, i förekommande fall, den ekonomiska politiken och annan politik, också för att fastställa och uppdatera de lagstadgade minimilönerna. Medlemsstaterna bör utöka möjligheten till kollektivförhandlingar, inklusive genom att stärka kapaciteten hos arbetsmarknadens parter, möjliggöra kollektivförhandlingar på alla lämpliga nivåer och uppmuntra samordning mellan dessa nivåer. Arbetsmarknadens parter bör uppmuntras att förhandla och sluta kollektivavtal i frågor som är relevanta för dem, samtidigt som deras oberoende och rätt till kollektiva åtgärder respekteras fullt ut.

När så är lämpligt och med utgångspunkt i befintlig nationell praxis bör medlemsstaterna ta hänsyn till den erfarenhet av sysselsättningsfrågor och sociala frågor som finns inom relevanta organisationer i det civila samhället.

Riktlinje 8: Främja lika möjligheter för alla, främja social inkludering och bekämpa fattigdom

Medlemsstaterna bör främja inkluderande arbetsmarknader som är öppna för alla genom att införa ändamålsenliga åtgärder för att bekämpa alla former av diskriminering och främja lika möjligheter för alla – särskilt för grupper som är underrepresenterade på arbetsmarknaden – med tillbörligt beaktande av de regionala och territoriella dimensionerna. De bör säkerställa att alla behandlas lika när det gäller anställning, socialt skydd, hälso- och sjukvård, förskoleverksamhet och barnomsorg, långvarig vård och omsorg, utbildning och tillgång till varor och tjänster, inklusive bostad, oberoende av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning.

Medlemsstaterna bör modernisera de sociala trygghetssystemen för att ge ett tillräckligt, ändamålsenligt, effektivt och hållbart socialt skydd för alla under alla skeden av livet och därmed verka för social inkludering och social rörlighet uppåt, stimulera till deltagande på arbetsmarknaden, stödja sociala investeringar, bekämpa fattigdom och socialt utanförskap och motverka ojämlikheter, bland annat genom skatte- och förmånssystemens utformning och genom bedömningar av politikens fördelningseffekter. Om övergripande strategier kompletteras med riktade strategier förbättras de

sociala trygghetssystemens ändamålsenlighet. En modernisering av de sociala trygghetssystemen bör också syfta till att förbättra deras motståndskraft mot mångfasetterade utmaningar. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt utsatta hushåll som påverkas mest av den gröna och den digitala omställningen och höga levnadsomkostnader, inbegripet energikostnader. Medlemsstaterna bör göra mer för att ta itu med brister i det sociala skyddet för arbetstagare och egenföretagare med anledning av det ökade antalet atypiska arbetsformer.

Medlemsstaterna bör utveckla och integrera de tre delarna av strategin för aktiv inkludering: tillräckligt inkomststöd, inkluderande arbetsmarknader och tillgång till stödtjänster av god kvalitet som uppfyller individuella behov. De sociala trygghetssystemen bör säkerställa tillräckliga minimiinkomstförmåner för alla som saknar tillräckliga resurser och främja social inkludering genom att uppmuntra människor att delta aktivt på arbetsmarknaden och i samhället, bland annat genom ett riktat tillhandahållande av sociala tjänster. Tillgång till ekonomiskt överkomliga och tillgängliga tjänster av god kvalitet, till exempel förskoleverksamhet och barnomsorg, fritidsverksamhet, utbildning, bostäder samt hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg, är nödvändig för att garantera lika möjligheter. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt kampen mot fattigdom och socialt utanförskap, inbegripet fattigdom bland förvärvsarbetande, i enlighet med unionens och nationella överordnade mål för 2030 om fattigdomsminskning. I synnerhet barnfattigdom och socialt utanförskap bör motverkas med omfattande och integrerade åtgärder, inbegripet genom fullt genomförande av den europeiska barngarantin. Medlemsstaterna bör säkerställa att alla, även barn, har tillgång till grundläggande tjänster av god kvalitet. De bör säkerställa tillgång till lämpligt överkomligt subventionerat boende eller annat bostadsstöd för behövande och utsatta människor. De bör säkerställa en ren och rättvis energiomställning och åtgärda energifattigdom som är en ökande viktig form av fattigdom, inbegripet, där så är lämpligt, genom stödåtgärder som riktar sig till utsatta hushåll. Medlemsstaterna bör på ett ändamålsenligt sätt använda sig av EU-finansiering och tekniskt stöd för att investera i subventionerat boende, bostadsrenoveringar och kompletterande tjänster och tillgodose det brådskande behovet av anständiga bostäder till ett rimligt pris. De specifika behoven hos personer med funktionsnedsättning, inbegripet tillgänglighet, bör beaktas i samband med dessa tjänster. Åtgärder bör vidtas mot hemlöshet genom att främja tillgången till permanent boende och stödtjänster för hemlösa.

Medlemsstaterna bör säkerställa tillgången till ekonomiskt överkomlig förebyggande vård, medicinsk behandling och långvarig vård och omsorg av god kvalitet i rätt tid, på ett sätt som är långsiktigt hållbart. Med tanke på det ökade behovet av långvarig vård, som också är kopplat till de demografiska förändringarna, bör luckor i frågor om fullgott skydd, bristen på arbetskraft och dåliga arbetsvillkor åtgärdas.

Mot bakgrund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och i enlighet med aktiveringen av rådets direktiv 2001/55/EG¹ bör medlemsstaterna fortsätta att erbjuda en lämplig skyddsnivå för fördrivna personer från Ukraina. När det gäller ensamkommande barn bör medlemsstaterna också vidta nödvändiga åtgärder. Fördrivna barn bör garanteras tillgång till förskoleverksamhet, barnomsorg och grundläggande tjänster i enlighet med den europeiska barngarantin.

Med tanke på den ökande livslängden och de demografiska förändringarna bör medlemsstaterna säkra tillräckliga och hållbara pensionssystem för arbetstagare och egenföretagare, med lika möjligheter för kvinnor och män att förvärva och samla pensionsrättigheter, bland annat genom kompletterande pensionssystem för att säkerställa att äldre har tillräcklig inkomst. Pensionsreformer bör stödjas av politik som syftar till att minska pensionsklyftan mellan kvinnor och män och genom åtgärder för att förlänga yrkeslivet, till exempel en höjning av den faktiska pensionsåldern, bland annat genom att underlätta för äldre personer att delta på arbetsmarknaden, och bör ingå i strategier för aktivt åldrande.

¹ Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

Medlemsstaterna bör inleda en konstruktiv dialog med arbetsmarknadens parter och andra relevanta aktörer och möjliggöra en lämplig infasning av reformerna.